Rozkład liczb na czynniki.

9 grudnia 2013

Sito Eratostenesa

Korzystamy z faktów:

- 1) przy testowani pierwszości liczby a, można ograniczyć się do dzielników pierwszych nieprzekraczających $\sqrt{a}$
- 2) Jeśli liczba całkowita a>1 nie dzieli się przez żadną liczbę pierwszą $p\leqslant \sqrt{a}$ to a jest pierwsza

Algorytm Eratostenesa polega na kolejnych wielokrotności z listy 2...n .

Przykład:

- 2, 3, /4, 5, /6, 7, /8, 9, /10, 11, /12, 13, /14, 15, /16, 17, /18, 19, /20, 21, /22, 23, /24, 25, /26, 27, /28, 29, /30, 31, /32, 33, /34, 35, /36, 37, /38, 39, /40 krok 1 skreślenie wielokrotności 2
- $3, 5, 7, \mathcal{P}, 11, 13, \mathcal{A}5, 17, 19, \mathcal{P}1, 23, 25, \mathcal{P}7, 29, 31, \mathcal{P}3, 35, 37, \mathcal{P}9$ krok 2 -kolejną liczbą na liście jest 3, skreślenie wielokrotności 3 (co 3 liczba)
- $3, 5, 7, \cancel{0}, 11, 13, \cancel{1}5, 17, 19, \cancel{2}1, 23, \cancel{2}5, \cancel{2}7, 29, 31, \cancel{3}3, \cancel{3}5, 37, \cancel{3}9$ krok 3 -kolejną liczbą na liście jest 5, skreślenie wielokrotności 5 (co 5 liczba)
- $3, 5, 7, \cancel{9}, 11, 13, \cancel{1}5, 17, 19, \cancel{2}1, 23, \cancel{2}5, \cancel{2}7, 29, 31, \cancel{3}3, \cancel{5}5, 37, \cancel{3}9$ krok 4 -kolejną liczbą na liście jest 7, skreślenie wielokrotności 7 (co 7 liczba). Ponieważ ostatnia z liczb na liście (37) jest mniejsza od 7*7=49, to algorytm kończy działanie.

Rozszerzony algorytm Eklidesa

Algorytm ten oblicza największy wspólny dzielnik liczb a i b (NWD(a,b)=d) oraz liczby x i y takie, że xa+yb=d. Ponieważ:

$$a = bq_1 + r_1 \quad r_1 = ax_1 = by_1$$

$$b = r_1q_2 + r_2 \quad r_2 = ax_2 + by_2$$

$$r_1 = r_2q_3 + r_3 \quad r_3 = ax_3 + by_3$$

$$r_2 = r_3q_4 + r_4 \quad r_4 = ax_4 + by_4$$

$$r_{n-3} = r_{n-2}q_{n-1} + r_{n-1} \quad r_{n-1} = ax_{n-a} + by_{n-a}$$

$$r_{n-2} = r_{n-1}q_n \quad r_n = 0$$

$$(1)$$

Dane można umieścić w tablicy gdzie $r_j = r_{j-2} - r_{j-1}q_j$ a $x_j = x_{j-2} - q_jx_{j-1}$, $y_j = y_{j-2} - q_jy_{j-1}$. Ponieważ $a = ax_{-1} + by_{-1}$,

 r_{n-1} q_{n-1} x_{n-1} y_{n-1}

 $b=ax_0+by_0$ to $x_{-1}=1,\,x_{-1}=0,\!x_0=0,\!y_0=1.$ Kroki wykonuje się dopóki $q_j\neq 0.$ Algorytm RSA

- 1. Generowanie dwóch dużych liczb pierwszych P i Q przy pomocy sita Eratostenesa
- 2. Wyznaczenie N=PQ, $\varphi(N) = (P-1)(Q-1)$
- 3. wybór losowej liczby $1 < E < \varphi(N)$ dla której NWD(e, $\varphi(N)$)=1
- 4. Wyznaczanie liczby D odwrotnej do e modulo φ_N , czyli takiej, że ED = 1 mod φ_N przy pomocy algorytmu Euklidesa (ostatnia liczba y)
- 5. kluczem publicznym jest (N,E) a prywatnym (N,D)
- 6. szyfrowanie $c = m^E \mod N$
- 7. deszyfrowanie $m = c^D \mod N$